

ARDEALUL JURIDIC

REVISTĂ LUNARĂ
DE DREPT ȘI UNIFICARE LEGISLATIVĂ

A B O N A M E N T U L :
pentru Instituțiuni și Autorități 500 Lei pe an
pentru Autorități Judecătorești }
" Magistrați } 350 Lei pe an
" Avocați }

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Str. G. Mărzescu 20
C L U J

Publicațiuni și anunțuri pentru un număr
2 lei cuvântul
Publicațiuni și anunțuri pentru mai multe
numere 1.50 lei cuvântul

Fondator: VASILE M. DIMITRIU Consilier la Curtea de Apel din Timișoara

Comitetul de conducere și redacție:

I. MĂNESCU

Președinte la Curtea de Apel Cluj
Directorul și proprietarul revistei

BCU Cluj / Central University Library Cluj

AL. ULVINIANU

Președinte la Curtea de Apel Cluj

I. PREDOVICIU

Procuror General la Curtea de Apel Cluj

Dr. AL. DRAGOMIR

Decanul baroului adv. din Cluj

Secretar

VIRGIL. I. MĂNESCU
licențiat în drept și în filosofie
adv. stagiar

S U M A R :

Natura juridică a composoratalui de pășune de *T. Diaconescu*.
Jurisprudențe Civile.
Jurisprudențe Comerciale.

Jurisprudențe Procedurale.
Jurisprudențe Penale.
Jurisprudențe la diverse legi

Colaboratorii ocazionali cari au trei articole publicate au dreptul la colecția anului întreg.

Ori ce număr ne primit se retrimite la cerere în contul abonamentului

Prețul unui număr 35 lei

A apărut:

Codul pașapoartelor și poliției de frontieră

*Migrațiuni controlul
străinilor*

cu jurisprudențe, trimiteri și adnotări

Romulus Orezeanu   **Nic. V. Mândru**
prim-președinte Trib. Arad   Jude-președinte Trib. Arad
Arad 1935

BANCA CENTRALA

Intreprinderi industriale fondate și co-interesate :

Industria Sârmei — fabrică de cuie și sârmă în Ghiriș, gara Câmpia-Turzii ;

Fabrica de Sticlărie S. A. în Turda

PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERT
S. A. SEDIUL CENTRAL CLUJ

Filiale: Alba-Iulia, Bistrița, Hațeg, Sibiu, Turda.

Capital social 50 milioane, rezerve 20 milioane. depuneri 120 milioane

Ordonanțe Ministeriale

(Ordine circulare, decizii și instrucții cu caracter juridic)

Apare lunar sub Direcția:
I. Mănescu, președinte la
Curtea de Apel Cluj.

Abonamentul 180 lei pe an
Un număr 40 lei.

Constantin Sudețeanu
Docent Universitar

Opinia publică

Analiza condițiilor și aspectelor ei. Cluj 1935

De acelaș autor

a apărut: **Durkheim și școala** sociologică franceză.

A APARUT:

Buletinul Legilor

care publică legile,
regulamentele și instrucțiunile la câteva zile dela publicarea lor oficială sub direcțiunea

D-lui I. MANESCU

Președinte la Curtea de Apel Cluj

Abonamentul . . . . . 700 lei anual
Pentru magistrați și avocați . . 500 " "
Plătibil și în rate de minimum 50 lei

**Administrația la Curtea de
Apel Cluj**

E Cristoforeanu

Doctor în drept dela Roma. Avocat

Tratat
de
Drept Cambial

Vol. I.

A apărut

**Colecția de legii și
regulamente Tomul
XIII. partea I. pentru
anul 1935**

a Consiliului legislativ.

Natura juridică a posesorilor de pășune.

Până în anul 1928, pășunile, atât comunale cât și particulare, s'au găsit sub regimul legii ungare X din anul 1913 și al regulamentului de administrarea și exploatarea islazurilor comunale și a pășunelor indivize, din anul 1926. Prin punerea în aplicare a noii legi, regimul de mai înainte n'a suferit, putem spune, mai nici o modificare, cel puțin în ce privește pășunile particulare. Noul legiuitor s'a limitat a reproduce, cu foarte puține excepțiuni și acelea de amănunt, dispozițiunile vechii legi, fără să mai caute a înlătura unele texte, devenite inconciliabile cu dispozițiunile legii persoanelor juridice, intervenite între timp (1924) și cu anumite principii de drept reglementând materia. O primă inadvertență, care trebuie semnalată este aceea prin care posesoriatele de pășune particulare considerate de vechea lege drept niște asociațiuni, sunt intitulate și prin noua lege tot astfel. Denumirea aceasta este evident greșită. Pentru că nu numai după normele enunțate până astăzi de doctrină, dar chiar și după acelea cuprinse în legea persoanelor juridice, privită din acest punct de vedere ca o lege cu caracter general, asociația nu poate fi decât acea convenție, prin care mai multe persoane pun în comun, în mod permanent, contribuția lor materială, cunoștințele și activitatea lor, pentru realizarea unui scop, care poate fi sau unul *pur ideal* sau unul care să corespundă intereselor *nepatrimoniale* ale asociațiilor (art.31). Ori este neîndoielnic că nu un asemenea scop urmăresc posesoriatele de care ne ocupăm, ci unul cu totul potrivit, propriu oricărei societăți, chiar civile și care este acela de a obține un beneficiu sau un folos material. Un astfel de scop pe lângă că reese din tot spiritul legii el este consfințit și în unele dispozițiuni exprese ale legii care când nu consideră membrii posesoriatele ca proprietari îi consideră drept niște beneficiari. „A obține beneficiu nu înseamnă numai a câștiga bani ci și a realiza un câștig, de orice natură ar fi el, fie că consistă dintr'o sumă de bani, fie că consistă dintr'un altfel de profit. A face astfel economie, cumpărând mai puțin scump, înseamnă a realiza un beneficiu²⁾”. Socotim că lipsa acestei primordiale condițiuni — lucrativitatea scopului — ne scuteste a mai insista și asupra altora fiind ea singură suficientă a ne învedera că, din punct de vedere strict juridic, posesoriatele particulare nu pot fi considerate ca asociațiuni și că în mod greșit legea le-a intitulat ca atare.

Dar dacă nu sunt asociațiuni, sunt ele atunci niște societăți, civile bine înțeles, pentru că comerciale în nici într'un caz nu pot fi? Că-lăuzindu-ne după definiția ce îndeobște se dă

societății³⁾ — acel contract prin care două sau mai multe persoane convin de a pune un lucru în comun, pentru ca din exploatarea lui să poată realiza un beneficiu — avem toate motivele să vedem în ele niște veritabile societăți.

Ce se întâmplă însă? Legea pășunelor prevede prin art. 29, că posesoriatele de pășune particulare odată legal constituite devin persoane morale. Interesul de a distinge o societate investită cu personalitate morală, de o alta, care nu are această calitate, este cât se poate de mare pentru că unele vor fi consecințele ce decurg din personalitatea uneia și cu totul altele vor fi acelea ce derivă din nepersonalitatea celeilalte. Dispozițiunea de mai sus cadrează ea însă cu principiile diriguitoare în materie sau cel puțin este ea în acord cu restul dispozițiilor cuprinse în aceeași lege?

Una din neînlăturabilele condițiuni pentru o societate cu scop lucrativ să poată îmbrăca haina unei personalități civile este aceea de a avea un patrimoniu distinct de acel al asociațiilor. „Creațiunea unei persoane morale — spune *Planiol* — nu poate avea alt înțeles decât formarea inițială a unui patrimoniu colectiv. Numai atunci când el va fi constituit în stare distinctă, persoana fictivă căreia i se atribuie va lua naștere, altfel spus, numai atunci când se organizează una din aceste mase de bunuri, se crează o persoană. Numai atunci prin urmare se va putea vorbi despre capacitatea sa de a dobândi, de a-și spori patrimoniul prin adăugarea de bunuri provenind dintr'un patrimoniu privat. În realitate va avea atunci loc o simplă creștere a unei bogății colective prin accesiunea de noi bunuri la o masă deja formată⁴⁾”.

Se înțelege că și posesoriatele numai având la dispoziție această masă de bunuri deja formată, se vor putea, așa cum cere art. 29, constitui legal, pentru că după aceea, ipso jure să devină și persoane morale. Îndeplinesc ele, din punct de vedere ce ne preocupă, această primă condițiune, cu alte cuvinte, dispun ele de un patrimoniu distinct și inițial și dacă da, din ce anume se compune? Legea păstrează în această privință o mutenie desăvârșită. Ea se limitează a indica prin citatul articol o serie de drepturi și de obligațiuni, putând astfel să dobândească pe numele lor propriu bunuri imobiliare sau să contracteze obligațiuni de natură a angaja averea comună sau care ar avea de rezultat înstrăinarea sau schimbarea de destinație a terenului și a imobilelor comune însă numai cu autorizarea Ministerului Agriculturii și Domeniilor, să intenteze procese și să stea în judecată atunci când sunt chemate ca părți, etc.

Toate aceste operațiuni juridice nu sunt însă decât un anpanaj al personalității, ele presupunând că posesoriatele au fost deja învestite cu o asemenea calitate. Am arătat mai sus că personalitatea n'ar putea-o dobândi decât dacă și după ce ar fi fost în prealabil legal constituit. Legal constituite n'ar putea fi decât

1) A. Colin & H. Capitant: Droit civil français, tome II, p. 634; M. Planiol: Droit civil, tome I, p. 957.

2) A. Colin & H. Capitant: op. cit., p. 636.

3) Art. 1491. c. c. r., art. 1175 c. c. a.

4) M. Planiol: op. cit. p. 958.

atunci când, pe lângă păzirea celorlalte formalități prescrise de lege (art. 28), vor avea la dispoziție patrimoniul de exploatare adică acea masă de bunuri deja formată, afectată corpului lor moral sau fictiv. Oricât ne vom strădui ne va fi imposibil să-i stabilim existența și cu atât mai puțin componența. Această inexistență se evidențiază și mai bine prin comparațiunea textelor. Vechea lege ungară dispunea prin art. 25 că atunci când asociații nu-și intabulau în registrele funduare cotele lor părți, individual și nominal, proprietatea revenea societății, lor nerămânându-le decât un simplu drept de folosință. Noua lege nu mai reproduce o asemenea dispoziție, mărginindu-se a edicta prin art. 25 că atunci când cotele fiecărui asociat nu vor putea fi stabilite cu certitudine, aceștia să fie considerați ca având drepturi egale. Prin urmare chiar și în ipoteza înțeghebării unui fond special pe o cale atât de problematică și de eventuală este, sub regimul actualei legi, exclusă. În felul acesta ni-i dat să vedem cum niște societăți cu scop lucrativ, dotate cu personalitate juridică, se pot totuși naște ba chiar activa, fără să aibă asigurat patrimoniul necesar, afectat în baza personalității, corpului lor moral, ni-i dat cu alte cuvinte să vedem niște societăți de pășune fără... pășunea lor proprie. Și cu toate acestea un fond există, trebuie să existe, pentru că în altfel, lipsind *lucrul* supus exploatării, o societate nici n'ar mai putea exista ca atare.

Atât legea din anul 1913 cât mai cu seamă cea în vigoare astăzi vorbesc în textele lor, e drept nu îndeajuns de categoric, de o coproprietate, despre dreptul de proprietate al asociațiilor. Fără îndoială că acest drept nu poate viza decât proprietatea bunurilor, care în esență constituiesc obiectul de exploatare al composesoratelor: terenurile de pășune. Regulamentul legii este însă în această privință mai mult decât peremptoriu. Iată într'adevăr ce dispune el prin articolul 80: pășunile comune, aduse ca aport în asociație, nu trec în proprietatea acesteia ci rămân în proprietatea membrilor, dar conducerea, administrarea și regularea folosinței în comun revin în mod exclusiv asociației. Pentru a-si conserva această proprietate asociații sunt obligați și sub imperiul actualei legi să și-o înregistreze în cărțile funduare, însă nu în baza vreunui text special și sub sancțiunea prevăzută de art. 25 din vechea lege, ci în baza dreptului comun, după care proprietatea oricărui imobil în genere nu poate fi dobândită decât prin intabulare (art. 431 c. c. a). În acest sens trebuie înțeleasă și dispozițiunea cuprinsă în art. 28 al. II. unde e vorba de transcrierea constituirii societăților în registrele de proprietate.

Dreptul, pe care-l au asociații într'un composesorat de pășune diferă prin urmare de acela pe care îl au asociații unei societăți investite cu personalitate juridică, în care ei nu pot pretinde decât un beneficiu sau un folos proportional.

Intr'un composesorat dreptul lor este deplin, întinzându-se asupra însăși proprietății,

respectiv asupra unei cota părți mai dinainte stabilită și raportată nu la fondul social al societății, dovedit în cazul nostru, inexistent, ci la integralitatea patrimoniului, pe care-l stăpânesc cu toții în indiviziune. Această indiviziune durează în timp dela data când societatea a fost creată și până în momentul totaliei ei lichidări, spre deosebire de ceace se petrece într'o societate — persoană morală, unde indiviziunea începe numai la dizolvarea societății pentru a ține până la lichidare. În limita cotelor lor părți ideale, asociații pot ca unii ce indiscutabil sunt obiecte de drepturi și obligațiuni, să-și înstrăineze dreptul lor de proprietate sau de folosință prin acte între vii, însă numai cu consimțământul asociației, care li-l poate refuza atunci când prin înstrăinare s'ar fărâmița prea mult cotele sau ar intra în posesiunea unei singure persoane, mai mult de $\frac{1}{2}$ din întinderea pășunii comune (art. 30). Nimic, credem, nu i-ar împiedeca în limita cotelor lor părți, să și le arendeze sau să și le ipotecheze, să stea chiar în judecată, individual, pentru a-si revendica părțile indivize dela detentorii lor, de a face să li se recunoască dreptul de coproprietate, de a nu fi turburați în posesiune, etc.

Aceasta fiind situația juridică a membrilor composesori, composesoratele, prin forța lurilor, devin niște ismple societăți, niște simple indiviziuni. Ele prezintă din acest punct de vedere o similitudine cum nu se poate mai mare cu composesoratele de pădure sau cu așa numitele cete moșnești sau răzăsești, despre care se ocupă foarte pe larg codul silvic, prin art. 29—54. În aceste societăți, considerate, după cum se vede de lege, drept niște simple cete, nu există nici o ființă distinctă de aceea a composesoratelor, moșnenilor sau răzeșilor, ei singuri întruchipând, prin drepturile pe care le au, adevărata personalitate.

În asemenea situațiune coposesoratele urmează să fie supuse, atunci când legea pășunelor nu dispune sau dispune altfel, normelor prescrise de dreptul comun privitoare la comunitățile de bunuri și societățile simple, neinvestite adică cu vreo personalitate juridică. Dacă în legiuirile franceză și română nu există, relativ la comunitate, decât câte un singur articol (art. 815 c. fr. și art. 728 c. r.) și anume acolo unde este vorba de comunitate rezultată din succesiune, în schimb însă codul civil austriac tratează materia cum nu se poate mai amplu și mai coplect. Distincțiunea care se face în doctrinele franceză și română între o societate simplă și o comunitate, după care prima ar fi un contract iar secunda un quasi-contract, este inexistentă în dreptul civil austriac unde societatea este considerată ca o sursă sau ca o formă a comunității. Articolul 825 c. c. a. prevede că comunitatea poate surveni nu numai printr'un fapt întâmplător, lege sau declarațiune de ultimă voință, ci și prin convențiune. Este tocmai cazul composesoratelor de pășune, care cu foarte neînsemnate excepțiuni, ia naștere numai pe bază contractuală sau după cum se exprimă legiuitorul, în art. 18, prin-

tr'un acord al coproprietarilor. Nici unul din articolele, care reglementează societatea și cu atât mai puțin din acelea, care reglementează comunitatea, nu lasă nici să se întrevadă măcar, existența vreunei persoane distincte, pe deasupra asociațiilor, textele respective limitându-se a regula raporturile acestora între ei și raporturile lor cu terții. Articolele 1491 c. c. r. și 1175 c. c. a. care definesc societatea ne arată că aceasta consistă, între altele, în a pune ceva în comun; ori este indiscutabil că a pune ceva în comun nu poate să însemneze decât a pune ceva în indiviziune.

Conferind pe de o parte posesoriatelor personalitatea juridică iar pe de altă parte edictând că terenurile de pășune, constituind în regulă generală singurul lor patrimoniu de exploatare, rămân în exclusivă proprietate a asociațiilor și acordându-le acestora drepturile co-indivizivilor, în vădit desaccord cu acelea pe care le-ar avea sau mai bine zis nu le-ar avea într'o societate — persoană morală, legiuitorul a săvârșit, fără îndoială, o a doua inadvertență. În felul acesta personalitatea posesoriatelor a devenit de două ori iluzorie: odată pentru că prin însăși definiția sa, o personalitate nu-i decât o ficțiune și a doua ori pentru că nici această ficțiune nu mai poate fiinta, devreme ce i s'a răpit cel mai de seamă suport: existența unui patrimoniu distinct, afectat mai dinainte corpului lor moral sau fictiv. Ele ar putea fi totuși considerate ca atare, însă numai într'un singur caz și anume atunci când intenținea legiuitorului ar fi fost de a consfinți în text teoria, care și-a găsit mulți adepți, a savantului jurist Bartelémy, după care personalitatea nu este decât o etichetă a proprietății colective. Luând exemplul celor zece persoane fizice, care după teoriile dualiste, asociindu-se ar da naștere unei a unsprezecea persoane, de data aceasta juridică, noi suntem tot zece și nu unsprezece. Nu există a unsprezecea persoană, fie fizică, fie fictivă. Numai că noi putem cei zece să fim proprietari în mod individual, putem de asemenea să fim proprietari în indiviziune neîmpărțiți, mai putem în sfârșit să fim proprietari în mod colectiv. Ori dacă suntem proprietari în mod colectiv, lucrurile se vor petrece, regulile de drept se vor aplica în același mod ca și cum am forma o singură persoană, persoana morală. Ficțiunea astfel înțeleasă apare ca un mijloc permițând a explica, în mod mai simplu, funcționarea regulilor de drept în această situație particulară, ea nu face să nască o persoană mai mult independentă de membrii colectivității despre care este vorba. Persoana morală nu este în rezumat decât un mijloc de a explica regulile proprietății colective⁵⁾. În fond această teorie nu face altceva decât să nege orice personalitate morală în genere și în deosebi, cea fără nici o bază, a posesoriatelor de pășune particulare.

În concluzie, nu sunt nici asociațiuni cum le denumește în tot textul ei legea și nici per-

soane morale, cum le declară prin art. 29. Ele rămân așa dar din punct de vedere strict juridic, simple indivizuni sau simple societăți neinvestite cu personalitate juridică.

O consecință de-o extremă importanță, mai ales practică și care derivă din nepersonalitatea lor este că membrii, devenind ei înșiși proprietarii terenurilor de pășune, pe care le-au adus ca aport și considerate, conform art. 3 și 4 din legea contribuțiilor directe ca imobile agricole, vor putea, îndeplinind și celelalte condițiuni prevăzute de legea lichidării datoriilor agricole, să se prevaleze de toate beneficiile acestora.

DR. TEODOR DIACONESCU
magistrat.

Jurisprudențe civile

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția I

Decizia No. 127—1936. Președenția D-lui S. Tipet cons.

Daune. Ministerul, conf. art. 1324 C. C. A. răspunde de daunele cauzate de prepusii săi cu aceeași măsură cu care aceștia sunt ținuți răspunzători față de ordine.

Dobânzi. Conform art. 1324, 1331 și 1334 C. C. A. și a Jurisprudenței, dacă paquba a fost cauzată prin o faptă penală sau oprită de lege, victima are dreptul de a cere dobânzi la suma despăqubirei din momentul comiterii paqubei.

Prescripție. Prescripția prevăzută de art. 1480 C. C. A. se aplică dobânzilor convenționale ca și la acele rezultând din paqubă cauzată de infracțiune.

Având în vedere că prin motivul I. din recursul formulat de Ministerul de Interne prin contenciosul său și motivul III formulat din Contenciosul Statului din Cluj se susține, că prin exces de putere, nemotivare, lipsă de bază legală și violarea art. 269, 270 și 271 pr. civ. ard. Curtea de Apel a stabilit quantumul numerarului înșusit de cei doi prepusi ai Statului, la o sumă mai mare de 525.000 lei, cât au recunoscut aceștia, că au găsit din suma furată de Tompa Mihail; că instanța de apel după ce arată că recurentul nu poate răspunde decât de partea din sumă care a intrat real în mâna agenților săi, și că în această privință nu operează autoritatea de lucru judecat din hotărîrea penală, constată totuși că în mâna agenților a intrat 852.400 lei, și că a stabilit această sumă din examinarea dosarului penal; că procedând astfel Curtea de fond se contrazice, deoarece deși spune că hotărîrea penală n'are autoritate de lucru judecat, totuși pentru fixarea sumei se servește tot de procesul penal, contrazicere care echivalează cu o nemotivare, prin faptul că dacă hotărîrea penală nu nu se poate opune pârîtului, neavând autoritate de lucru judecat, cu atât mai puțin îi sunt opozabile piesele din dosarul penal, în care recurentul nici n'a figurat; că în orice caz,

⁵⁾ J. Berthélemy: *Traité de droit administratif*, p 31
A. Teodorescu: *Noțiuni de drept administrativ*, ed. I-a, p. 100.

Curtea de Apel arătând că a stabilit suma examinând dosarul penal, Nr. 2060/1925, fără a arăta din care elemente aflate la acest dosar și-a făcut convingerea, pentru a putea fi controlată valabilitatea soluției date, a comis și din acest punct de vedere un exces de putere și o nemotivare; că întrucât soluțiunea nu are nici un temei juridic, iar din considerente neputându-se verifica dacă este sau nu justă, deciziunea Curtii de Apel e lipsită de bază legală.

Considerând că de o contradicție între considerente, cu privire la fixarea sumei, nu poate fi vorba, deoarece Curtea de fond nu se bazează pe constatările din hotărîrea penală, care recunoaște că nu are autoritate de lucru judecat în speță.

Că, instanța de apel nu ia dosarul penal ca având autoritate de lucru judecat, ci consideră că piesele aflate în el pot să-i servească ca element de apreciere.

Că întrucât Curtea de Apel motivează că și-a făcut convingerea din examinarea dosarului penal, 2060/1925, și întrucât în acel dosar se află elemente cari sprijină constatarea Curtii de fond, nu se poate spune că fixarea quantumului s'a făcut prin nemotivare sau exces de putere.

Că de asemenea nu se poate spune, că decizia atacată cu recurs este lipsită de bază legală, când instanța de apel; după cum se menționează și în motivul I de casare arată că răspunderea Statului se întemeiază pe dispozițiunile art. 1315 c. civ. ard.

Că așa fiind, aceste motive de casare sunt nefondate.

Având în vedere că prin motivul II de casare formulat în petiția de recurs și prin motivul IV formulat de contenciosul din Cluj, se pretinde că soluțiunea instanței de fond este dată cu violarea art. 1315, 1323 și 1324 c. civ. a.; nemotivare lipsită de bază legală, denaturarea sentinței penale Nr. 2060/1925 a Tribunalului Cluj și a închierilor judecătorești urbane Cluj aflate în dosarul Nr. 8598/1927 anexat la acest proces și eroare grosieră de fapt, deoarece peste suma sustrasă de poliști se acordă intimatului și alte daune; că Statului neputându-i-se imputa nici rea intenție, nici culpă gravă, nu poate fi obligat la satisfacția completă prevăzută de art. 1324 c. civ. a. și deci gresit a fost obligat să plătească pe lângă suma de mai sus, cheltuelile execuțiilor cerute și efectuate de reclamant în contra lui Steinberg Ignat, execuții rămase infructuase; că aceste operațiuni reclamantul le-a făcut în interesul și pe riscul său, deoarece trebuia în prealabil să se informeze dacă condamnații aveau sau nu avere, Statul neputând fi obligat să plătească neglijențele particularilor; că instanța de apel nu motivează, de ce în speță este cazul unei depline îndestulări, iar nu a unei simple despăgubiri; că în orice caz, prin soluția dată s'a violat art. 1315 și 1324 c. civ. a., deoarece Statul nu poate răspunde de cât de dauna cauzată de prepușii săi, iar nu de cheltuelile de judecată obținute contra altor persoane în procesul penal, de care Statul este

complet strein; că în ipoteza că se va decide că cheltuelile de judecată date prin sentința penală, Nr. 2060/1935 și cheltuelile de execuție sunt date și în contra recurentului, se comite o eroare grosieră de fapt și o denaturare a acelor hotărîri.

Considerând că recurentul răspunde de daunele cauzate de prepușii săi, în aceeași măsură în care aceștia sunt ținuți răspunzători față de victima lor (de păgubit).

Că întrucât potrivit art. 1324 c. civ. a., prepușii Ministerului sunt obligați a restitui păgubitului o deplină îndestulare, Ministerul recurent răspunzând pentru actele prepușilor săi, el este răspunzător în aceeași măsură cu dânsii, deci bine a fost obligat să plătească o despăgubire completă, așa că nu poate fi vorba de o violare a art. 1315 și 1324 c. civ. a.

Că în afară de aceasta, Curtea de Apel motivează: că cheltuelile de execuție au fost făcute și în interesul recurentului, deoarece dacă prin acele executări s'ar fi obținut ceva dela prepușii Ministerului și dela autorul furtului, aceasta ar fi profitat Ministerului, ceea ce este exact întrucât ar fi putut rezulta din aceasta o diminuare a sumelor datorate de Minister.

Că nici de o denaturare a hotărîrii penale Nr. 2060/1923 și a închierilor judecătorești de ocol nu poate fi vorba, deoarece Curtea de fond nu obligă pe recurent la plata cheltuelilor de judecată, pe motivul că recurentul ar fi fost obligat la acele cheltueli prin menționatele hotărîri, ci îl obligă să le plătească în baza art. 1324 cod. civ. ard., adică, ca răspunzători civil — pentru o deplină îndestulare, — al prepușilor săi, contra cărora fusese pronunțate menționatele hotărîri.

Căci de așa fiind și aceste motive de casare sunt nefondate.

Având în vedere că prin motivul III de casare, formulată în petiția de recurs, se susține că prin violarea art. 1315, 1324 și 1334 cod. civ. ard., exces de putere și lipsă de bază legală, Curtea de Apel a obligat pe recurent să plătească dobânzi pentru suma de 822.400 lei, — capital intrat în mâinile prepușilor recurentului, — dela prima zi a lunii următoare datei când prepușii Ministerului au sustras suma, deoarece obligațiunea de desdăunare a recurentului fiind fără termen de plată, dobânda nu curge dela punerea în întârziere, în speță, în cel mai rău caz dela intentarea acțiunii.

Considerând că potrivit dispozițiilor cuprinse în art. 1324, 1331 și 1334 c. civ. a., și a jurisprudenței constante dacă o pagubă a fost cauzată prin vre-o faptă oprită și pedepsită de legea penală, păgubasul are drept să pretindă dobânzi la suma ce reprezintă despăgubirea, din momentul comiterii actului păgubitor, adică al infracțiunii.

Că așa fiind, urmează că în speță, prepușii recurentului erau obligați, să plătească dobânzi din momentul comiterii infracțiunii.

Că prin respingerea motivului II de casare din petiția de recurs, și a motivului IV din

cele formulate de Contenciosul Cluj, rămânând definitiv stabilit, că recurentul este obligat la o deplină desdăunare: adică răspunde în aceeași măsură ca și prepusi săi, bine și legal Curtea de Apel l'a obligat la dobânzi în momentul comiterii faptului, cum erau obligați și prepusia Ministerului.

Că de o violare a art. 1333, c. civ. a., nu poate fi vorba în spetă, deoarece acest text fiind referitor la plata dobânzilor pe baza unei convenții nu este aplicabil în spetă.

Că așa fiind, acest motiv de casare este și el nefondat.

Având în vedere că prin motivul IV de casare, — formulat în petiția de recurs, — se pretinde că prin violarea art. 1480 și 1489 c. civ. a. și exces de putere, Curtea de fond a respins cererea recurentului adevărat nu se acorda reclamantului dobânzi decât pe maximum trei ani în urmă, dela data intentării acțiunii, restul fiind prescrise conform art. 1480 c. civ. a., că greșit motivează Curtea de Apel că în spetă fiind vorba de o infracțiune penală, se aplică prescripția de 30 ani, prevăzută de art. 1489 c. civ. a., deoarece acest text se referă la prescrierea fondului dreptului, iar nu a dobânzilor.

Considerând că prescripțiunea prevăzută de art. 1480 c. civ. a. fiind referitoare la dobânzile convenționale, iar nu la dobânzile datorate pentru pagubele rezultând dintr'o infracțiune, cum sunt cele din spetă, acest text nu este aplicabil în spetă și deci acest motiv de casare este și el nefondat.

Având în vedere că prin motivul I de casare, formulat de Contenciosul din Cluj, se pretinde că prin violarea art. 71 legea VIII, 1871, i s'a respins excepțiunea de prescrierea acțiunii, pe motivul că fiind vorba de o infracțiune penală este aplicabil art. 1489 c. civ. a., deoarece legea VIII: 1871 fiind o lege penală, derogă dela prevederile codului civil; că în spetă, prescripțiunea operând dela săvârșirea faptului generator de daune, după cum prevede art. 71, sau în cel mai rău caz dela pronunțarea deciziei penale a Inaltei Curți de Casație secția II-a, iar nu dela comunicarea ei, cum susține eronat Tribunalul, și trecând un an dela pronunțarea Curții de Casație, incidentul trebuia admis.

Considerând că legea VIII: 1871 fiind referitoare la crimele comise de magistrați, ceiace nu este în cazul de față, nu este aplicabilă în spetă:

Că, în spetă, fiind vorba de o acțiune de daune, rezultând, dintr'o crimă, se aplică art. 1489 c. civ. a. care prevede pentru acest caz un termen de prescriere de 30 ani, așa că bine și legal Curtea de fond a respins incidentul și deci, acest motiv de casare este și el nefondat.

Având în vedere că prin motivul II de casare — formulat tot de Contenciosul Cluj, — se susține că prin exces de putere, violarea art. 1392 și următorii c. civ. a. și violarea art. 84 pr. civ. ard., reclamantul Armin Kornis a fost menținut în proces în această calitate și după cesiune, iar Statul a fost condamnat și față de

firma Frații Kornis, deși aceasta n'a intrat în proces decât ca intervenientă secundară.

Considerând că întrucât prin dispozitivul deciziei atacate cu recurs, a fost obligat la plata daunelor numai față de reclamant, este inexactă susținerea recurentului că a fost obligat și față de reclamant și față de firma intervenientă.

Că în afară de aceasta, Curtea de Apel constatând că firma Frații Kornis a intrat în proces ca intervenientă accesorie, reclamantul nu putea fi scos din proces.

Că în această situațiune, Statul neputând fi obligat decât față de reclamant, iar nu față de intervenienta accesorie, bine și legal a procedat Curtea de Apel în soluțiunea dată și deci acest motiv de casare fiind și el nefondat, recursul urmează a fi respins.

Văzând și cerearea intimatilor de a li se acorda cheltueli de judecată.

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția I.

Decizia No. 215—935. Preșidenția Dlui T. Magheru Cons.

Ardeal; Stat; Daune; Răspunderea Statului pentru actele delictuoase ale persoanelor fizice care au lucrat în numele său. Dispozițiunile din legea VIII 1871 nu sunt abrogate (Art. 19, 74, 311, I VIII 1871; Art. 1315 cod. civ. austr.; Art. 240, 245, 267, 268, 270, 311, 313, 318, l. org. jud. din 1924; Art. 50, 63, 64 și 65 reg. corp. de portărei din 20 Sept. 1925).

Considerând că dispozițiunile legii de organizare judecătorească română din 1924 modificată în 1925, fiind aplicabile pe întreg teritoriul țării, au abrogat în mod neîndoios dispozițiunile de organizare judecătorească din fostele legi ungare, cum și legile exprese prevăzute, și anume cele din art. 311, — legile maghiare referitoare la tutelă și curatelă — art. 313 — unele părți din procedura penală, — și art. 318 prin care se abrogă toate legile și regulamentele referitoare la numărul circumscripțiilor, funcționarea instanțelor act.: căci în nici un text al legii române de organizare judecătorească citată, neabrogând însă în mod expres legea VIII: 1871 privitoare la responsabilitatea Statului și nici o altă lege necuprinzând dispozițiuni contrare acesteia, urmează că zisa lege a VIII/1871, continuă a governa materia, și normele ei au a se aplica singure și în spetă, astfel că imputarea de violare din legea de organizare română fiind nefondate se resping.

Că art. 74 al legii citată, stabilind termenul de prescripție, relativ scurt, la un an dela data săvârșirii faptei dăunătoare, n'a putut înțelege că acest termen să curgă înainte de a se fi stabilit calitatea faptei, că dăunătoare pentru parte, ceiace este și logic, deoarece partea numai atunci se poate privi prejudiciată *dacă s'a putut stabili că fapta este delictuoasă și generatoare a prejudiciului suferit.*

Că așa fiind și în spetă stabilindu-se că infracțiunea dăunătoare pentru intimata reclamantă la data de 6 Sept. 1932, când fun-

dreptului de gaj și de îndestulare a creditorului gajist din gajul constituit, nu au format obiectul discuțiilor în fața instanțelor de fond. Curtea de Apel nici nu s'a putut pronunța și a examina caracterul și modul de valorificare a dreptului de gaj și sub acest raport textele invocate de recurent sunt străine de firea pricinii:

Având în vedere că prin motivul III de casare recurentul se plânge și susține în esență ca și în fața Curții de Apel, că libelul de depunere având caracterul unui titlu la purtător, adică a unei hârtii de valoare, rău și în mod greșit Curtea de Apel a statuat că un atare libel constituie numai un act doveditor și că temeiul de drept al creanței este contractul real ce a intervenit între depunător și banca intimată, care însă întrucât semnăturile de pe livret sunt veritabile, nu poate fi exonerată de răspundere.

Considerând că libelul de depunere reprezintă numai copia contului deponentului din registrele băncii emițătoare a libelului, a cărui conformitate este certificată prin semnăturile unor funcționari ai băncii, cari de regulă nu angajează banca de terții, un atare libel, cum bine motivează și Curtea de Apel, nu este decât un document de dovadă, care ca ori ce înscris poate fi contestat cu orice probă admisă de lege:

Că în adevăr o hârtie de valoare trebuind să cuprindă într'însa în mod expres obligațiunea de a plăti suma prevăzută în ea precum și semnăturile persoanelor care în mod legal pot angaja firma, astfel cum se procedează la cec sau cambie, atari condițiuni esențiale, cari rezidă la baza hârtiilor de valoare, nu se cer pentru existența și valabilitatea unui libel de depunere și prin urmare și din acest punct de vedere libelul de depunere, nu poate fi considerat de o hârtie de valoare, cum pretinde recurenta:

Că așa fiind și întrucât Curtea de Apel constată în fapt, iar recurenta nu atacă această stabilire pentru motive în baza cărora Inalta Curte ar avea căderea să între în examinarea ei, că semnăturile casierului și contabilului au fost date în urma inducerii în eroare a acestora de către M. Lőrinczi, cu drept cuvânt a tras concluziunea că atari semnături nu sunt de natură a angaja banca intimată, iar pe de altă parte bine Curtea de Apel a decis că livretul de depunere, nu este o hârtie de valoare.

Jurisprudențe Procedurale

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția II.

Decizia No., 1393—1935. Președinția Dlui N. Stănilă cons.

Pensie alimentară. Ea nu este condiționată de separarea de pat și masă. Interpretarea art. 674. P. civ.

DELIBERÂND,

Asupra recursului introdus de Ecaterina Szilágyi Kispista, născută Török Gvurka, în

contra deciziunii cu No. 627/1934 a Curtei de Apel Cluj S. II.

Având în vedere hotărîrea supusă recursului și lucrările dosarului din cari rezultă că în procesul de divorț intentat de Szilágyi Kispista Ion în contra soției sale Ecaterina, născută Török Gyurka, pe baza art. 80 lit. a din legea matrimonială, numită soția prin întâmpinarea depusă a cerut totodată să i se acorde pensie alimentară, cererea ce a fost respinsă de către Tribunalul Cluj S. I.-a, prin încheierea cu No. 202/934—3 din 7 Martie 1934, pe considerațiunea că pensia de întreținere nu se dă decât numai după ce s'a ordonat separarea de pat și masă, ceea ce în speță nu s'a încuviințat.

Că această hotărîre a fost menținută și prin deciziunea cu No. 627—34 a Curtei de Apel Cluj secția II-a, supusă recursului de față.

Având în vedere că prin unicul motiv de recurs, invocându-se violarea art. 91 c. c. și 674 Pr. pc. se susține că soțul fiind obligat în tot timpul căsătoriei la întreținerea soției, în consecință acordarea pensiei alimentare nu este condiționată de existența încheerii de ordonare separată de pat și masă dintre soți.

Considerând că dat fiind scopul pentru care se acordă pensie alimentară și anume de ai procura soției mijloace de existență, în consecință, *solvirea întreținerii este obligatorie, și chiar înainte de a se ordona separarea de pat și masă, în cazul când se dovedește că soția este lipsită de mijloace, cu atât mai mult cu cât însuși textul art. 91 c. c. dispune că bărbatul este obligat să procure soției o întreținere convenabilă, în tot timpul căsătoriei.*

Că dacă art. 674 pr. c. prevede că odată cu ordonarea separării de pat și masă se va decide și asupra chestiunii pensiei alimentare, prin acesta nu înseamnă că acordarea sumei necesare pentru întreținerea femeii, este condiționată de încuviințarea separațiunii, căci a decide așa, ar însemna că soția să fie lăsată fără mijloace până la darea acestei hotărîri, ceea ce este contrar textului citat din codul civil.

Că dar, numai prin violarea indicatelor texte, Curtea de Apel a respins cererea de pensie alimentară a soției astfel că motivul găsindu-se întemeiat, recursul urmează a se admite casându-se cu trimiterea la aceeași instanță.

Inalta Curte de Casație și Justiție Secția V-a

Dec. Nr. 85—1935. Președinția Dlui G. Volanschi Prim-Preș.

Dreptul de recurs. Codul silvic. Ridicarea acestui drept contra hotărîrilor jud. de ocoale. Dacă o atare dispozițiune este constituțională. Art. 103 din Constituție, art. 45 din codul silvic.

S'a introdus recurs special contra sent. Tribunalului Ciuc care a decis că potrivit art. 45 alin. penultim din codul silvic, n'ar exista dreptul de recurs contra hotărîrilor jud. de ocoale, dispozițiune care ar viola art. 103 din Constituție, care declară că recursul este de ordin constituțional.

Art. 103 din Constituție proclamă dreptul

de recurs în casare de ordin constituțional, legiuitorul constituant din 1923 crezând că într'un stat legal este bine, este o necesitate imperioasă de a se verifica toate actele jurisdicționale, din punctul de vedere obiectiv; o atare dispozițiune se interpretează în sensul că dreptul de recurs contra hotărârilor organelor judecătorești ființează din momentul punerii în aplicare a Constituției în orice materie, oricare ar fi sub acest raport dispozițiunile legilor ordinare, atât celor anterioare cât și celor venite după promulgarea Constituției, acest drept urmând a fi exercitat, acolo unde legea specială nu dispune altfel, potrivit legii pentru Curtea de Casație și Justiție.

Prin urmare, dispozițiunea art. 45 alin. ultim din codul silvic, prin care se ridică dreptul de recurs contra hotărârilor judecătorești de ocol, este neconstituțională.

Inalta Curte de Casație și Justiție Secția I-a.

Decizia Nr. 294—1935. Președinția Dlui S. Tipei cons.

Hotărâri definitive obținute prin fraudă. Se poate cere anularea lor, pentru acest motiv.

Dacă în principiu hotărârile rămase definitive în materie de recunoașterea cetățeniei române nu pot fi atacate pe nicio cale, nu este mai puțin adevărat că asemenea hotărâri când sunt rezultatul fraudei celor cari le-au obținut, sunt supuse anulării pe baza principiului că fraudă corupe totul și ea atare nu li se poate recunoaște niciun efect legal.

În speță Primăria Municipiului Cernăuți a cerut anularea deciziei Curții de apel, care, în contradicție cu decizia sa anterioară, a admis cererea recurentului — sprijinită pe acte false — de a fi înscris în listele de naționalitate.

În urma constatării ce a făcut că în adevăr cererea primăriei era exactă în fapt — Curtea de fond — în baza considerentului arătat mai sus a fost în drept să declare nulă deciziunea prin care recurentul fusese înscris în listele de naționalitate ale Municipiului Cernăuți, așa că motivul de casare fiind nefondat, recursul urmează a se respinge.

Inalta Curte de Casație și Justiție Secția I-a.

Decizia Nr. 369—1934. Președinția Dlui E. Bănescu cons.

Acte notariale publice. Neîndeplinirea formelor prevăzute de lege. Atrage nulitatea lor ca acte notariale, nu și ca acte sub semnătură privată. Aplicație în materie de donațiuni între soți.

Motive.

Paragr. 68 alin. 2 din legea XXXV 1874, prevede că actul notarial public care nu corespunde cerințelor determinate prin această lege, nu are tăria unui act public, de unde rezultă că în adevăr, în atare caz, actul este nul, însă numai ca act public el fiind însă valabil ca act sub semnătură privată.

Astfel fiind urmează ca în speță, instanța de fond n'a violat paragr. 68 din zisa lege, căci constatând că actul de donațiune din 10 Aug.

1929 la notarul public, nu întrunește condițiunile paragr. 50 și 51 din legea 35-1874 ca nefiind făcut de notarul public competent, l'a declarat conform paragr. 68 alin. 2, nul, ca act public de unde rezultă că pe baza acestui text de lege a fost anulată numai forma sub care se prezenta actul, nu și convențiunea părților, care a rămas valabilă, însă cuprinsă într'un act sub semnătură privată.

Însă paragr. 22 litera c. din legea VII din 1886, prevede act notarial public pentru valabilitatea donațiilor de imobile între soți, iar pentru donațiunile de mobile pretinde un atare act, numai dacă nu s'a predat obiectul donat.

Fată de aceste dispozițiuni și întrucât instanța de fond a declarat actul de donațiune nul în sensul paragr. 68 din legea XXXV-1874, această nulitate a actului a atras conform paragr. 22 litera c. din citata lege, nulitatea donațiunei însăși ca fiind făcută între soți și ne cuprinsă în act notarial public, nulitate ce se extinde și asupra lucrurilor mobile, căci instanța de fond a stabilit că recurenta n'a făcut dovada că ele i-au fost predate de donator și această constatare de fapt, nu este atacată prin recurs.

Deci, soluțiune dată de instanța de fond prin care s'a anulat însuși contractul de donațiune, este conformă cu dispoz. legii, așa că ambele motive sunt nefondate.

Jurisprudențe penale

Inalta Curte de Casație și Justiție Secția II.

Decizia No. 453—1935. Preșid. Dlui Th. Radu cons.

Penal. Citirea dispozitivului. Deciziunea Curții trebuie făcută de complectul de 3 consilieri, prevăzut de art. 37 din leq. org. jud.

Având în vedere că, în speță, din examinarea lucrărilor dela dosar, se constată că în ziua de 26 Sept. 1933, fixată pentru pronunțarea deciziunei, ședința Curții de Apel a fost deschisă și s'a ținut cu participarea numai a doi consilieri: D-nii N. Pâslaru și I. Predovici, motivându-se prin procesul verbal al acelei ședințe, lipsa presedintelui complectului Dl N. Davidescu, pe consideratiunea că este plecat în inspecție.

Având în vedere că, prin art. 330 și 338, al. 1 și 11 pr. pen., se prevede că imediat după pronunțarea sentinței de către presedinte, părțile nemulumite, trebuie să declare calea de atac în fața instanței care a dat hotărârea, care consemnează în procesul verbal declarațiunile făcute?

Că prin art. 32 nov. pr. pen. se arată că instanța, în fața căreia s'a declarat recursul în casatie, trebuie să examineze și să refuze recursurile oprite de lege, s'au făcut de o persoană fără calitate;

Că, conform art. 425 al. 1 pr. pen. când Curtea constată că n'au fost prezenți la desba-

terea principală, totuși care ar avea dreptul de a declara mijlocul de atac, trebuie să dispună trimiterea dosarului Tribunalului pentru a se comunica sentința celor în drept, iar în cazul când constată că toți cei îndreptățiți, și-au exercitat drepturile lor de recurs, atunci conformându-se art. 431 al. ultim pr. pen. trebuie să dispună înaintarea actelor Curtii de Casație.

Considerând că, din interpretarea combinată a acestor dispozițiuni, rezultă că la pronunțarea deciziunii Curtii de Apel — pe lângă că conform art. 329 pr. pen. dispozitivul sentinței trebuie să fie citit de către președintele completului — instanța trebuie să fie compusă din numărul legal de membrii care conform art. 37 din legea de organizare judecătorească trebuie să fie în număr de cel puțin trei;

Că, astfel fiind și cum în spetă se constată că deciziunea a fost pronunțată numai în prezența a doi membrii, urmează că numai prin săvârșirea nulității de formă prevăzută de art. 384 pct. 1 pr. pen. s'a putut proceda astfel și deci deciziunea atacată urmează a fi casată din oficiu cu trimitere spre o nouă judecare la aceeași Curte de Apel, fără a mai intra în discuțiunea motivelor de casare invocate de recurenți care față de această soluțiune au rămas fără obiect.

Inalta Curte de Casație și Justiție Secția II.
Decizia Nr. 1527—935. Președinția Dlui N. Stănilă cons.

Sustracțiune. Bani proveniți din pământurile, proprietatea Bisericii, sunt bani publici, și deținutarea lor, conf. art. 227 din lea. Cont. publ. se pedepsește conform legilor penale în vigoare.

DELIBERÂND,

Asupra recursului introdus de acuzatul Nicula Iacob, contra deciziunii Curtii de Apel Cluj s. I-a Nr. P. I. 881-3—1933 prin care menținându-se sentința primei instanțe, numitul a rămas condamnat la 3 (trei) luni închisoare corecțională și excluderea dela funcțiunii și suspendarea exercitiului drepturilor politice pe timp de 5 ani pentru crima de delapidare prev. și pedep. de art. 227 din legea contabilității publice comb. cu art. 462 al. I și 484 c. pen. care prin aplicarea art. 92 c. pen. și pe baza art. 20 c. pen. s'a corecționalizat în delict.

Având în vedere motivele de casare formulate și dezvoltate în scris de recurent pentru violarea art. 400, 402, 405 și 409 pr. pen., cu aceia că nici el nici reprezentantul său n'a fost citat înaintea Curtii de Apel: pentru violarea art. 462 c. pen. și 267 din legea cont publice comb. cu art. 1 Statutul funcționarilor publici, întrucât greșit a fost condamnat de instanțele de fond fără a fi funcționar public; precum și pentru violarea art. 22, 42 și 47 din Statutul de organizarea Bisericii Ort. Române cu aceia că în cauză n'ar fi existat o prealabilă sesizare a organelor competente ale Bisericii Ort. Române.

În ce privește primul motiv de casare prin care recurentul se plânge că s'ar fi violat art. 400, 402, 405 și 409 Pr. Pen. prin aceia că n'ar fi fost citat nici el și nici reprezentantul său

înaintea Curtii de Apel, motiv de casare ce conf. art. 30 al. II, N. Pr. Pen. Inalta Curte îl consideră declarat cu invocarea nulității formale prevăzute de art. 384 pct. 6 Pr. pen.

Având în vedere că din examinarea lucrărilor dosarului rezultă (fila 42) că judecarea cauzei penale apelative cu Nr. 881—1933 privind pe acuzatul — azi recurent — a fost afișată pe tabla de anunțuri a Curtii de Apel, având termenul fixat pentru desbaterea principală la 28 Septembrie 1933 — termen la care, în prezența apărătorului public delegat cu apărarea intereselor acuzatului — Curtea de fond a pronunțat deciziunea sa.

Considerând că în conformitate cu art. 409 Pr. Pen. Curtea de Apel trebuia să înștiințeze pe cei interesați despre termenul desbaterii principale prin calea afișării pe tabla de anunțuri a instanței, iar printr'o scrisoare recomandată să le notifice termenul sorocit acestei desbateri principale, rămânând însă fără consecință juridică netrimiterea scrisorii recomandate sau nesosirea ei.

Având în vedere, pe de o parte, că formalitatea afișării prevăzute de art. 409 pr. pen. în spetă s'a operat, iar pe de altă, că prezența acuzatului la desbaterea principală nici nu era de neînălțurat, întrucât înaintea Curtii de Apel nu s'au administrat probe noi — astfel că această instanță neviolând art. 409 pr. pen. — motivul de casare apare ca nefondat și se respinge.

În ce privește motivul de casare formulat pe baza art. 462 c. pen. și 267 din legea cont. publice comb. cu art. 1 din Statutul funcționarilor publici — prin care recurentul sustine, în esență, că numai prin violarea acestor texte instanțele de fond l'au condamnat pentru delapidare, socotindu-l, în mod greșit, funcționar public, el nefiind nici funcționar eclesiastic, ci doar episcop bisericesc.

Având în vedere că acest motiv de casare, așa cum s'a formulat, Inalta Curte îl consideră, pe baza art. 30 al. II N. Pr. Pen., — declarat cu invocarea nulității materiale prevăzută de art. 385 pct. 1, a pr. pen.

Având în vedere că în fapt, instanțele de fond au stabilit că acuzatul fiind în calitate de episcop casier al Bisericii ortodoxe române din com. Gothatea, în anii 1931 și 1932, a sustras și întrebuintat în scopuri personale suma de lei 10.000, bani ce i se dase în păstrare în virtutea funcțiunii sale și care proveneau din încasaera veniturilor rezultate din arenzile pământului ce aparținea bisericii.

Având în vedere că prin art. 1 din legea contabilității publice se stabilește că sunt bani, valori și materiale publice acelea care se află în păstrarea Statului, județului, comunei și instituțiilor publice, precum și a asezămintelor publice, chiar dacă bugetele lor n'au fost votate de adunarea deputaților — de unde rezultă că banii proveniți din arenzile pământului bisericii române ortodoxe din com. Gothatea și care au fost sustrași de acuzat aveau această calificatiune de bani publici.

Considerând că potrivit art. 227 din legea

cont. publice deturnările și delapidările banilor publici se pedepsesc conform legilor penale în vigoare la data săvârșirii faptului.

Considerând apoi că prin art. 16 din legea cont. publice se statorește că aceia care mânuiesc bani, valori sau materiale publice, chiar fără utorizare legală, devin prin acest singur fapt mânuitorii de fonduri publice. gestiunile de fapt de ei săvârșite atrăgând asupra lor a-acelas răspundere ca și gestiunile legale.

Că dar, fiind constant în speță, că acuzatul și-a însușit în scopuri personale din fondurile publice ajunse în mâna și administrarea sa în virtutea însărcinării sale, pe baza textelor susmenționate cât și a criteriului obiectiv rezultând din calificarea de fonduri publice a banilor sustrași — devine lipsită de interes discutarea chestiunii dacă acuzatul avea sau nu calitatea de funcționar public la data săvârșirii faptului ce i se impută.

Că prin urmare, starea de fapt constatată în sarcina acuzatului constituind infracțiune și întrunind toate elementele componente crimei de delapidare de bani publici prev. și ped. de art. 227 legea cont. publice comb. cu art. 462 c. pen., motivul de casare formulat mai sus este nefondat și cată a se înlătura.

În ce privește motivul de casare formulat pentru violarea art. 22, 42 și 47 din Statut de org. a bisericii rom. ortodoxe, cu aceia că greșit Curtea de fond a confirmat sentința de condamnare a tribunalului, deși în speță n'ar fi existat o sesizare prealabilă a instanțelor judecătorești de către organele competente ale bisericii ortodoxe române, care organe n'au cerut pedepsirea penală a acuzatului.

Având în vedere că acest motiv de casare, Înalta Curte pe baza art. 30 al. II. N. Pr. Pen. îl consideră declarat cu invocarea nulității materiale prevăzute de art. 385 pct. 1. c. pr. pen.

Având în vedere că fapta imputată acuzatului a fost calificată prin hotărârile instanțelor de fond crima de sustragere în funcțiune prevăzută de art. 462 c. pen. comb. cu art. 267 din legea contabilității publice infracțiune pentru urmărirea formulărei vreunei plângeri prealabile a părții lezate, conf. art. 110 c. pen.

Considerând, pe de altă parte, că potrivit art. 212 și următorii din c. pr. pen. rom. (Cap. despre punerea sub acuzare) — textul ce au fost extinse și în Ardeal, sesizarea instanțelor penale în cazul infracțiunilor calificate crime este obligatorie, o asemenea sesizare având a fi făcută din oficiu, independent de existența sau neexistența vreunei plângeri prealabile a celui lezat.

Considerând, în sfârșit, că textul art. 22 și 47 din Statutul de organizare a bis. rom. de a căror violare se plânge recurentul, se mărginesc a reglementa ordinea în biserică ortodoxă română din punct de vedere administrativ și bisericesc — fără însă a schimba sau suprima competența penală, de drept comun, a instanțelor judecătorești în ce privește urmărirea și sancționarea infracțiunilor comise de cei însărcinați cu administrarea bănească a fondu-

rilor și bunurilor aparținând bisericilor române ortodoxe.

Că, prin urmare, nesubstituind nici o cauză de natură a exclude imputabilitatea sau deschiderea procedurii penale sau vreo cauză care să fi făcut să înceteze punibilitatea acuzatului pentru faptul săvârșit, motivul de casare bazat pe nulitatea de fond prevăzută de art. 385 pct. 1 c. pr. pen. apare ca nefondat și se înlătură, respingându-se ca atare recursul.

Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția II.

Decizia No. 1329/1935. Președ. Dlui Th. Radu consilier

Conform art. 381 p: 2 pr. pen, apelul în privința sentinței tribunalului este inadmisibil numai când calificarea dată faptului prin denunț sau rechizitor a fost menținută de Tribunal și l'a condamnat pe acuzat.

DELIBERÂND.

Asupra recursului declarat de către acuzatul Groza Petru în contra deciziei penale Nr. 891 din 26 Iunie 1934 a Curții de Apel Cluj. S. I-a dosar Nr. P. I. 646—1934 prin care considerându-se apelul declarat de către aceasta, în contra sentinței Tribunalului Hunedoara s. I-a. No. P. 244—1934, drept recurs, Curtea l'a respins ca nedeterminat.

Având în vedere că, acest recurs este declarat cu invocarea cazurilor de nulitate prev. de art. 384 pct. 5 pr. pen., și 385 pct. 1 a. și c. pr. pen., iar prin motivarea scrisă recurentul susține în esență că, întrucât a fost dat în judecată pentru insultă adusă unei autorități în exercitiul funcțiunii, infracțiune care este de competența tribunalului, greșit Curtea de Apel a considerat că tribunalul a judecat ca a doua instanță și prin consecință a respins apelul său considerat recurs, ca nedeterminat, motiv de casare care din modul cum se găsește a fi formulat urmează a fi considerat ca bazat pe cazul de nulitate de formă prevăzut de art. 384 pct. 4 pr. pen.

Având în vedere că, din actele din dosar se constată că, judecătoria rurală Brad constatând că, faptul pentru care este dat în judecată acuzatul ar putea fi calificat conform art. 4 din legea XL: 1914, prin încheierea 1853—2—1932 și-a declinat competența și a înaintat actele parchetului tribunalului Hunedoara care la rândul său a sesizat tribunalul Hunedoara cu judecarea cauzei, ca fiind de competența sa.

Că, tribunalul Hunedoara s. I-a., prin sentința No. P. 244—1934 calificând fapta numitului conform art. 46 c. pen. contrav. și condamnându-l în baza acestui text la 2000 lei amendă, acuzatul a atacat-o cu apel care venind spre judecare în fața Curții de Apel Cluj. S. I-a aceasta prin deciziunea atacată a considerat apelul drept recurs, și l'a respins ca atare pe consideratiunea că, sentința tribunalului a fost pronunțată de tribunal ca ultima instanță și deci acuzatul n'are deschisă decât calea recursului.

Considerând că, dispozițiunile art. 381 pct. 2 pr. pen. după care apelul împotriva unei

sentințe pronunțate de un tribunal este inadmisibil nu sunt aplicabile decât când, calificarea dată faptului prin denunț sau rechizitor a fost menținută prin sentința Tribunalului și în conformitate cu ea a fost condamnat acuzatul.

Că astfel fiind și cum, în spetă, tribunalul a fost sesizat cu judecarea unui fapt, de competența sa în prima instanță art. 4 din legea XL: 1914 urmează că indiferent de calificarea dată, ulterior faptului, prin sentință, tribunalul nu poate fi considerat decât că a judecat ca primă instanță și în acest caz sentința lui putea fi atacată cu apel.

Că, dar numai prin depășirea competenței sale materiale și săvârșirea nulității prev. de art. 384 pct. 4 pr. pen. a putut Curtea de Apel să considere și să judece apelul acuzatului drept recurs.

Că, dar motivul de casare dovedindu-se a fi fondat, urmează a se admite și fără a se mai intra în discuțiunea celorlalte motive de casare rămâne fără obiect, a se casa deciziunea atacată, pentru nulitatea de formă mai sus menționată cu trimitere la aceas Curte de Apel o nouă judecare.

Inalta Curte de Casație și Justiție Secția II-a

Decizia Nr. 1599—35. Președinția Dlui N. Stănilă cons.

Penal conform art. 327 pr. pen. al. penult. nu constituie un caz de nulitate lipsa descrisă faptului pentru care acuzatul a fost găsit vinovat.

DELIBERÂND.

Asupra recursului făcut de acuzatul Nicolae Kremer în contra deciziei cu Nr. 708—1934 a Curtii de Apel Cluj s. I-a., prin care — menționându-se sentința primei instanțe numitul a rămas condamnat la 1.000 (o mie) lei pedeapsă principală și 500 (cincisute) lei pedeapsă secundară pentru delictul prevăzut și pedepsit de art. 172 al. I și II c. p. cu aplicatia art. 92 c. p.

Văzând recursul introdus în scris de acuzat, în baza nulității dela art. 384 pct. 5 colaborat cu 327 pct. a. și 385 pct. 1 lit. a. pr. pen.

Având în vedere că prin primul motiv de casare acuzatul critică decizia atacată pe motivul că menținând în totul sentința primei instanțe, care nu arată în dispozitiv expresiunile pe care le-a întrebuintat și pentru care a fost condamnat, a violat art. 327 pct. a. pr. pen.

Având în vedere, că art. 327 pr. pen. penultimul aliniat, nu prevede că constituie un caz de nulitate, lipsa descrierii faptului pentru care acuzatul a fost găsit vinovat, așa că motivul de casare bazat pe art. 327 pct. a. pr. pen. este nefondat.

Având în vedere, că instanțele de fond, examinând probele administrate în cauză, constată în fapt că acuzatul în numărul 236 din 14 Octombrie 1933 al ziarului „Ellenzek“ din Cluj, scriind un articol intitulat „Mâna de os“ a întrebuintat expresiuni proprii pentru a provoca ura unei naționalități contra celeilalte.

Considerând că faptele astfel cum au fost stabilite în sarcina acuzatului, constituiesc o

înfracțiune și anume delictul prevăzut și pedepsit de art. 172 al. I. și II c. p. așa că motivul de casare bazat pe nulitatea dela art. 385 pct. 1 lit. a. pr. pen. este nefondat și prin consecință recursul se respinge.

Având în vedere, că acuzatul fiind condamnat la amendă, în caz de neplată, a fost condamnat să facă pentru amenda principală 20 zile închisoare corecțională și 10 zile închisoare corecțională pentru amenda secundară.

Având în vedere că întrucât pedeapsa prevăzută de art. 172 c. p. în baza căruia a fost condamnat acuzatul, este detențiunea urmează că în caz de neplată a amenzii acuzatului nu i se poate transforma amenda în închisoare corecțională, ci în detențiune, care este o pedeapsă neinfamantă.

Că așa fiind, se rectifică dispozitivul în sensul că în caz de neplata amenzii pedeapsa se transformă în detențiune.

Jurisprudențe la diverse legi

Inalta Curte de Casație și Justiție Secția I-a.
Dec. No. 1431—35. Președinția Dlui D. Volanschi prim-pres.

Naționalitate. — Liste de cetățenie. — Dreptul celor autorizați de a face apel în contra înscrierii sau omiterii din liste. — Comisiunile de Apel. — Dreptul de recurs în contra hotărârilor date de Tribunal asupra cererilor celor omisi din liste. — Art. 67 din lege prevede numai termenele pentru introducerea acestor recursuri, nu și procedura de urmat în judecarea lor. — În lipsa de prevederi speciale urmează a se aplica dreptul comun. (Art. 64, 65, 67 l. pentru pierd. și dobândirii naționalității din 1924).

Complect de divergență.

CURTEA:

Asupra divergenței de față:

Având în vedere sentința atacată cu recurs din care rezultă că, la 18 Aprilie 1934, locuitorul Sergei Culesov a cerut Primăriei Municipiului Cetatea Albă să fie trecut în listele de cetățenie ale acelei Comuni, pe motivul că a fost omis din aceste liste, deși domiciliază în acelaș oraș dela 1915 până la data cererii, iar în luna Martie 1918 s'a aflat tot în localitate; că, Primăria, în lipsă de orice acte i-a respins cererea.

Că, petiționarul făcând apel, Tribunalul Cetatea-Albă, prin sentința Nr. 227—1934 i-a admis apelul și a ordonat Primăriei să-l înscrie în listele respective de cetățenie; în contra acestei sentințe) s'a făcut însă recurs de Procurorul Tribunalului Cetatea-Albă.

Având în vedere că, recursul venind în judecată în ziua de 7 Mai, 1935 înaintea complectului obișnuit al acestei Curți, în lipsa recurențului necitat, s'a ivit în sânul Curtii divergență asupra chestiunii dacă atunci când este vorba — ca în spetă — de un recurs în contra unei hotărâri pronunțată de Tribunal, în baza art. 67 al. IV Leg. pentru dobândirea și pierderea naționalității Române din 1924, modificată în 1928 și 1932, judecarea acestui recurs urmează

ză a se face conform regulilor generale ale dreptului comun, adică citându-se părțile, sau urmează a se face conform regulilor speciale din art. 65 alin. ultim din legea citată, adică fără citarea părților, în Camera de Consiliu și după memoriile scrise.

Considerând că, în ce privește înscrierea în registrele de nationalitate persoanelor care au dobândită de drept nationalitatea română, pe temeiul tratatelor de pace, sau a decretelor Legii din timpul războiului din 1924, organizează două proceduri deosebite, după cum, cei îndreptățiți s'au aflat sau au fost absenți dela domiciliu la data întocmirii ziselor liste.

Că, în ce privește pe cei prezenți, art. 64 impune autorităților administrative determinate prin regulament, să întocmească din oficiu lista lor, cu dreptul pentru cei autorizați de acest text; de a face apel în contra înscrierii sau omiterii din liste la Comisiunile de Apel instituite pe lângă fiecare Curte de Apel, în termen de 40 zile libere dela afișarea listelor.

Că potrivit art. 65 al. IV recursurile împotriva deciziunilor Comisiunilor de Apel se declară la Grefa acestor instante, în termen de 20 zile dela pronunțare, iar potrivit al. V judecarea recursurilor se face de Curtea de Casație de urgență, în Camera de Consiliu, după memoriile scrise și fără citarea părților.

Având în vedere că, în ce privește persoanele absente dela domiciliu la data întocmirii listelor, legiuitorul, prin art. 67 aceiași lege, astfel cum a fost modificat în 1928, și 1932, le acordă dreptul de a cere, până cel mai târziu la 1 Septembrie 1933, primarului respectiv înscrierea în liste; că, în contra deciziunii Primarului același text al IV le acordă dreptul de apel la Tribunal și dreptul de recurs la Casație în termenele prevăzute de art. 64 și 65 din lege.

Considerând că, art. 67 al. IV, prevăzând dreptul de recurs în contra hotărârilor date de Tribunal asupra cererilor celor omisi din liste, face trimitere la disp. din art. 65 numai însă în ce privește termenele pentru introducerea acestor recursuri, nu și în ce privește procedura de urmat în judecarea lor.

Că, în asemenea situație, dat fiindcă, legea din 1924, este o lege specială, a cărei procedură nu se poate aplica decât la cazurile strict determinate prin dispozițiunile ei, urmează că în lipsa unei prevederi speciale în suszisa lege pe temeiul art. 67 al. IV, judecata lor rămâne supusă procedurii dreptului comun.

Pentru aceste motive, Curtea în virtutea legii, constată că recursul urmează a se judeca după procedura dreptului comun.

Inalta Curte de Casație și Justiție Secția II.
Decizia No. 1036-35, Președinția Dnui Th. Radu cons.

Cheltuelile de judecată sunt supuse conversiunii?

CURTEA,

Având în vedere că din sentința supusă recursului rezultă că judecătoria Seletin, prin încheierea din 4 Mai 1934, a admis executia si-

lită, cerută de intimatul Anczei Birkenfeld a Cheim, pentru suma de lei 2371 reprezentând cheltueli de judecată;

Că debitorul făcând cerere de suspendare a executiei, pe motiv că cheltuelile de judecată sunt accesoriile unei creante mai vechi de 18 Decembrie 1931 și deci beneficiază de legea pentru lichidarea datoriilor, aceiași judecătoria, prin încheierea din 9 Iunie 1934 respinge cererea;

Că numitul debitor atacând cu apel (recurgere) această încheiere tribunalul Rădăuți, prin sentința Nr. 490-23 Iulie 1934 respinge apelul (recurgerea) ca nefondată;

Că declarând recurs în contra acestei sentințe debitorul Boruch Birkenfeld susține, prin motivele de casare formulate, că tribunalul, a violat legea, nesocotind principiu general potrivit căreia cheltuelile fiind un accesoriu al creantei; trebuie să se bucure de aceleași avantagii ca și aceasta ori cum creanta principală beneficiază de legea conversiunii, aceiași soartă trebuie să aibă și cheltuelile de judecată; Că această violare de lege rezultă și din art. 2 din lege a conversiunii, care prevede că, toate datoriile născute până la data de 18 Decembrie 1931, sunt convertite, deci și cheltuelile de judecată, obținute chiar posterior legii după cum se arată prin regulamentul legii;

Având în vedere că din sentința adusă în recurs rezultă, că tribunalul, pentru a soluționa, în modul mai sus arătat apelul (recurgerea) făcut de urmărit constată în fapt și motivează că din dosar rezultă că cheltuelile pentru care se exercită, urmărirea contra recurentului nu sunt cheltuelile aferente unei creante, că recurentul fiind urmărit de intimat în dos. E. 3750-31, a făcut acțiune în opoziție, susținând că s'a împăcat cu intimatul și deci urmărirea este inadmisibilă; că această acțiune, introdusă la 22 Aprilie 1922, a fost respinsă prin cartea de judecată din 27 Octombrie 1932, iar recurentul a fost condamnat la plata de cheltueli de judecată născute după 13 Decembrie 1931, cari nu pot fi socotite ca un accesoriu al creantei de fond, ci derivă dintr'un proces făcut în urma acestei date;

Considerând că întrucât din cele expuse rezultă că tribunalul a făcut o bună aplicație a textelor de lege și principiilor generale în materie, fiind stabilit că cheltuelile de judecată, cari formează obiectul urmărei, în speță au fost acordate intimatului Anczei Birkenfeld, într'un proces pornit de către recurent contra celui dintâi, la 22 Aprilie 1932 — deci în urma datei de 18 Decembrie 1931 — motivele de casare sunt neîntemeiate, urmând a se înlătura și deci recursul a se respinge ca nefondat.

Inalta Curte de Casație și Justiție Secția III.
Decizia Nr. 1815-35, Președinția Dnui D. G. Lupu pres.

Legea lichidării datoriilor agricole și urbane. Acțiune cambială. Excepțiuni de debitor conversionist. Postdatarea cambilor. Dovada cu martori. Admisibilitatea.

Că fiind vorba de a dovedi posdatarea unei cambii, legiuitorul a prevăzut posibilitatea

de a uza de proba cu martori, lucru ce n'ar fi fost necesar dacă ar fi ca această dovadă să se utilizeze numai în instanța penală, unde conform dreptului comun, orice probă este admisibilă;

Considerând că potrivit art. 78 din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, faptul preschimbării unei cambii a căreia creanță ar intra în prevederile legii, se poate dovedi prin orice mijloc de probă.

Că același articol, dispune că complectările nesincere a cambiilor emise în alb, făcute de creditor în scopul de a sustrage pe debitor de la beneficiile legii conversiunii, se va pedepsi cu închisoare, dovada acestui fapt putându-se face prin orice mijloc de dovadă.

Că prin aliniatul penultim al art. 69 se prevede că instanțele de fond sau de urmărire sunt competente în orice stadiu al pricinii, să se pronunțe asupra chestiunii dacă debitorul îndeplinește condițiile spre a putea intra în prevederile legii, sau dacă debitorul sau vreuna din creanțe intră în excepțiile prevăzute mai sus sau precum și asupra ori căror decăderi.

Că din colaborarea acestor două texte rezultă că dovedirea post datoriei săvârșite de creditor pentru a lipsi pe creditor de beneficiul conversiunii se face în instanță de fond, cu ocaziunea judecării acțiunii cambiale când pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, probând manopera săvârșită de creditor prin orice mijloace;

Că a pretinde, cum face Curtea de Apel, că proba cu martori este admisibilă numai în instanța penală, deoarece art. 78 creînd un delict, judecarea și dovedirea lui trebuie să urmeze calea penală obisnuită, ar însemna că oride câte ori o cambie în alb a fost complectată inexact de creditor, fie prin postdatate, fie prin schimbarea cauzei în scopul de a lipsi pe debitorul de beneficiile legii de conversiune, debitorul să se găsească dezarmat în fața unui asemenea creditor de rea credință, asistând lipsit de apărare cum prin manoperile creditorului este exclus de la beneficiul legii de conversiune;

Că legiuitorul a înțeles a admite, proba testimonială de materie cambială, datorită unui principiu de echitate socială ce a determinat această legiuire cu totul excepțională, — ne dovedeste faptul că primul aliniat al art. 78, preschimbarea cambiilor atunci când privesc o creanță ce ar intra în legea conversiunii se poate dovedi prin orice mijloace de probă, și evident instanța cambială, nemai fiind vorba de astădată de un fapt de natură penală;

Că ar fi nelogică interpretarea după care, proba cu martori în cadrul primului aliniat al art. 78 ar fi admisibilă, în instanța cambială, în timp ce pentru dovedirea complectării frauduloase a unei cambii emise în alb să fie nevoie ca debitorul să recurgă la instanța penală, deoarece în ambele ipoteze legiuitorul derogând de la rigorismul dreptului cambial a îngăduit proba testimonială în această materie

pentru a da posibilitatea cu un ceas mai devreme unui debitor neîndreptătit să profite de avantajile legii conversiunii, să dovedească care sunt condițiile și elementele exacte ale datoriei sale.

Că judecând și hotărînd astfel, Curtea de fond a pronunțat o decizie casabilă;

Că deci motivul de casare fiind fondat urmează a fi admis și a se casa deciziunea recurentă.

Inalta Curte de Casație și Justiție Secția I-a.
Decizia Nr. 1726—35. Președinția Dlui S. Tipei consilier

Cheltueli de judecată în acțiunile provocatorii. Când pot fi ele acordate și în ce condițiuni.

DELIBERÂND.

Asupra recursului făcut de Banca de Credit, S. pe A. din Bistrița în contra deciziei Nr. 498—1935, dată de Curtea de Apel Cluj s. II-a în proces cu Steiner Thomas și Klössler Mihai.

Având în vedere lucrările de la dosar, din care rezultă că prin sentința Nr. Asan. 1164—1934, Tribunalul Năsăud a respins acțiunea provocatorie introdusă de recurentă conf. art. 69 a legii pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane și a obligat-o pe acesta la plata cheltuelilor de judecată.

Că în contra acestei sentințe recurenta a făcut apel cu privire la cheltuelile de judecată, despre care susține că trebuie să fie scutită pe motiv că a fost în dubiu dacă debitorii intimati beneficiază de dispozițiile legii de conversiune din 7 Aprilie 1934, ar Curtea de Apel Cluj s. II-a prin decizia atacată cu recurs, a respins apelul, menținând sentința Tribunalului.

Că, pentru a da această soluție Curtea de Apel, examinând actele de la dosar, constată că recurenta a dat ocazie la proces deoarece nu este verosimil ca ea să nu fi știut că intimații sunt muncitori agricoli; că, continuă Curtea de fond, chiar dacă s'ar admite că la început recurentul a fost în dubiu, totuși prin întâmpinare intimatului arătând că nu sunt comercianți și producând și dovezi în acest scop, urmează că chiar la primul termen de înfățișare, ba chiar înaintea lui, recurenta a avut prilejul să renunțe la proces și, astfel, să nu cauzeze intimatilor cheltueli, dar ea nu numai că n'a făcut acest lucru, din contra a contestat exactitatea susținerilor intimatilor, dând astfel loc la desbateri; că, dar, bine tribunalul a acordat intimatilor cheltueli de judecată.

Având în vedere că prin motivele de casare se impută Curții de Apel că ar fi violat art. 425 și 526 proc. civ. ard., art. 68 și 69 din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934 și ar fi denaturat actele de la dosar prin aceea că a constatat că recurenta a dat ocazie la proces și a obligat-o la plata cheltuelilor de judecată, deși ea a uzat numai de dreptul ce îl dădea legea de a introduce acțiune provocatorie, neștiind și neavând de unde să știe că intimații beneficiază de dispozițiile legii de asanare agricolă.

Considerând că instanța de apel a constatat în fapt că recurenta a avut cunoștință de

faptul că intimații întrunesc condițiunile cerute de legea pentru a beneficia de conversiunea agricolă și că cu toate acestea a dat ocazie la proces, cauzând astfel intimațiilor cheltueli.

Că această constatare, făcută în urma întreprinderii și aprecierii actelor dela dosar, al căror cuprins nu se constată că ar fi fost denaturat fiind de atributul suveran al Curtii de fond, scapă cenzurii Curtii de Casație.

Că rămânând astfel stabilit că recurenta știa că intimații beneficiază de dispozițiile legii de conversiune agricole și cu toate acestea a continuat procesul. Curtea de Apel, cu drept cuvânt fără a viola textele de lege invocate în recurs a condamnat pe recurentă la plata cheltuelilor de judecată, așa că motivele de casare nu sunt întemeiate și în consecință recursul urmează să fie respins.

Apreciind și asupra cererii intimațiilor, făcută prin întâmpinare de a li se acorda cheltueli de judecată, Curtea le fixează la 500 lei.

Inalta Curte de Casație și Justiție Secția III-a.
Decizia No. 1495-35. Președinția D-lui D. G. Lupu președinte

Lea. timbrului. Averile succesoriale mai mici de 100.000 lei nefiind supuse impozitului succesoral, nu se poate vorbi de amendă, și de posibilitatea unei contravenții.

DELIBERÂND.

Asupra recursului făcut în interesul legii de către Parchetul General al acestei Inalte Curti de Casație și Justiție în contra deciziei fiscale, Nr. 1657-2-1932, a Curtii de Apel Cluj secția I-a.

Având în vedere că din menționata decizie se constată că, controlorul fiscal Gh. Tampa, a amendat prin procesul verbal Nr. 354-1928, pe Briciu Anica, Briciu Nastasia și Briciu Jovian pentru motivul că n'au făcut declarațiunea de avere succesorală rămasă dela defunctul lor tată, și prevăzută de art. 59 din legea timbrului, procesul verbal care a fost aprobat de Min. de Finante;

Că în contra menționatului proces verbal, contravenienții au făcut apel, iar Trib. Cluj, secția III prin sentința Nr. 467-1931, la admis pe motiv că valoarea succesiunii este mai mică de 100.000 lei și deci în conf. cu art. 17 din legea timbrului, această succesiune fiind exonerată de taxa succesorală, este inutil a se mai face decalarațiunea prev. de art. 59 din lege.

Că Ministerul de Finante atacând cu recurs citata sentință. Curtea de Apel Cluj sec. I-a, ca instanță de Casare, îl respinge, pe motiv că art. 17 din legea timbrului, exonerează de impozit prima tranșă de 100.000 lei din masa succesorală deferită descendentilor, în linie directă, și cum în speță, succesiunea era deschisă în favoarea unor copii, nu era cazul ca fiscul să perceapă un impozit succesoral, deoarece obligația de a face declarația, își are rațiunea numai atunci când se constată că s'a abătut dela ea un contribuabil care putea fi impus la un asemenea impozit.

Că într'o speță similară, aceiaș Curte Sec-

III-a, hotărând prin decizia Nr. 1280-15-1933, că mostenitorii în linie directă sunt obligați pe baza art. 59 din legea timbrului, să facă declarație de avere succesorală, indiferent dacă valoarea este mai mică de 100.000 lei, Ministerul Public de pe lângă această Inaltă Curte a declarat în baza art. 21 din legea de organizare a Inaltei Curti de Casație, recurs în interesul legii, cerând casarea deciziei Nr. 1657-2-1932 a Curtii de Apel Cluj secția I-a, recurs pe care și-l întemeiază pe violarea art. 17 § 1 al. III și art. 59 din legea timbrului în cuprinsul următor:

Având în vedere că prin art. 59 din legea timbrului se prevede că mostenitorii legatari, sau reprezentanții lor, sunt datori să declare, administrației financiare sau receptorului fiscal respectiv, averea rămasă pe urma defunctului, valoarea ei, momentul morții și partea ce li se cuvine, menționându-se aliniatul II de sub acest text, că această declarație, trebuie făcută în termen de 6 luni, calculat dela data defunctului.

Considerând pe de altă parte, că prin art. 76 al. II din aceeaș lege, text care este fixat sub cap.: „sanțiuni“ se prevede, că mostenitorul sau legatarul care nu va face declarația în termenul prescris de lege și va poseda avere moștenită sau legatul în acest termen, se vor pedepsi, cu amendă, până la jumătatea impozitului, care în nici un caz nu poate fi mai mică de 500 lei.

Considerând că din cuprinsul citatului text de lege, rezultă că legiuitorul a prevăzut, că amenda ce urmează să se aplice mostenitorilor care n'au făcut declarația de avere succesorală prev. de art. 59 menționat, să fie jumătate din impozitul succesoral cu alte cuvinte a dispus ca amenda să fie în funcție de impozitul succesoral.

Că în ce privește însă averile succesoriale, mai mici de 100.000 lei deferite descendentilor și care sunt exonerate în acest caz de impozit pe baza art. 17 § 1 al. III., urmează că acestor mostenitori, posesori ai unor astfel de averi succesoriale, nu li se poate aplica amenda prev. de art. 76 menționat în cazul când n'au făcut declarațiile prevăzute de art. 59, pentru motivul că aceste succesiuni nu sunt impozabile: ori nefiind impozit succesoral nu se poate vorbi de amendă, și deci nici de posibilitate de contravenție.

Că în speță fiind în discuție o avere succesorală, mai mică de 100.000 lei și care este exonerată de impozit pe baza art. 17 § 1 al. III din aceeaș lege, urmează că mostenitorilor descendenți care n'au făcut declarația averii succesoriale prev. de art. 59, nu li se poate aplica amenda, prev. de art. 76 și deci ei nu pot fi contravenienți.

Că dar, Curtea de Apel Cluj secția I., decizând în sensul celor de mai sus, prin aceasta a dat o iustă aplicare a art. 17 § 1 al. 3 și art. 59 din legea timbrului, așa că motivul de casare e nefondat și recursul se respinge ca nefondat.